

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE ZBUDZA Č. 30/2022

o pamätihodnostiach obce Zbudza

Obec Zbudza na základe § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a podľa § 14 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov **v y d á v a** toto všeobecne záväzné nariadenie.

PRVÁ ČASŤ ÚVODNÉ USTANOVENIA

Čl. 1 Predmet úpravy

- (1) Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „nariadenie“) upravuje:
- vytvorenie evidencie pamätihodností obce,
 - spôsob odborného vedenia ich evidencie,
 - podmienky výberu pamätihodností, ich zápisu do zoznamu pamätihodností, ich ochrany a využívania s cieľom zachovania ich kultúrnohistorickej hodnoty a zlepšovania ich stavu pre budúce generácie.

Čl. 2 Vymedzenie základných pojmov

- Pamätihodnosti obce sú hnutel'né a nehnuteľné veci, ktoré majú historickú, spoločenskú, krajinnú, urbanistickú, architektonickú, vedeckú, technickú, výtvarnú alebo umelecko - remeselnú hodnotu, tiež kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce a nie sú zaradené do Ústredného zoznamu pamiatkového fondu Slovenskej republiky.
- Ochrana pamätihodností obce je súhrn činností a opatrení zameraných na identifikáciu, výskum, evidenciu, zachovanie, obnovu, reštaurovanie, revitalizáciu, využívanie a prezentáciu pamätihodností.
- Základná ochrana pamätihodností obce je súhrn činností a opatrení vykonávaných na predchádzanie ohrozeniu, poškodeniu, zničeniu alebo odcudzeniu pamätihodností obce.

DRUHÁ ČASŤ EVIDENCIA PAMÄTIHODNOSTÍ

Čl. 3 Zoznamy pamätihodností

- (1) V Zozname pamätihodností obce Zbudza (ďalej len „Zoznam“) sa pamätihodností členia na:
- hmotné nehnuteľné pamätihodnosti, ktorými sú**
 - nehnuteľné objekty – sakrálne (kostoly, kaplnky, kríže, zvonice a pod.), objekty s kultúrno-výchovnou a vzdelávacou funkciou prístupné verejnosti

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE ZBUDZA Č. 30/2022

o pamätihodnostiach obce Zbudza

(rodné domy významných rodákov, pamätné izby, pamätné miesta, súkromné múzeá, pamätníky a pod.), ďalšie stavby rôzneho druhu a účelu využitia, hodnotné z hľadiska stavebného, architektonického a priemyselného vývoja obce, tiež sochy, plastiky, mozaiky, reliéfy, pamätné tabule a iné objekty umiestnené na verejných priestranstvách alebo budovách, hroby významných rodákov alebo významných osobností pochovaných na území obce, hroby, ktoré majú historickú alebo umeleckú hodnotu a pod.,

2. kombinované diela prírody a človeka, najmä pamätné miesta, pútnické miesta a iné prírodné útvary viažuce sa na historickú alebo pamätnú udalosť, či osobnosť, pramene s liečivou alebo pitnou vodou, vyhliadkové veže, udržiavané besiedky v parkoch alebo lesoch, iné prírodné výtvory, ktorých okolie bolo upravené človekom,
3. významné krajinné prvky, najmä les, jazero, mokrad, rieka, bralo, tiesňava, park, aleja, prírodný útvar a pod., ktoré utvárajú charakteristický vzhľad krajiny, alebo prispievajú k jej ekologickej stabilite, dreviny (stromy alebo kry) rastúce jednotlivo alebo v skupinách mimo lesného pôdneho fondu, (príloha č. 1),

b/ hmotné hnutel'né pamätihodnosti, ktorými sú

1. predmety viažuce sa k histórii obce, ako je erb, pečať, zástava, kronika obce, listiny a dokumenty viažuce sa ku vzniku obce, významným udalostiam a osobnostiam obce, k založeniu významných inštitúcií na území obce, predmety významných spolkov, ktoré jestvovali na území obce,
2. predmety charakteristické alebo viažuce sa na miestnu históriu alebo folklór (kroje, remeselné výrobky, nábytok, a pod.),
3. umelecké výtvarné alebo sochárske diela, ich fragmenty a pod.,
4. športové a iné trofeje, ktoré získali športové kluby alebo iné spolky a krúžky pri svojej činnosti, resp. obec získala v rámci družby s inými samosprávami doma alebo v zahraničí, (príloha č. 2)

c/ nehmotné pamätihodnosti, ktorými sú

1. pamätné dni (deň založenia obce, deň narodenia alebo úmrtia významných rodákov),
2. historické udalosti (postavenie významných budov, založenie významných inštitúcií, škôl, významné stretnutia, návštevy významných osôb),
3. pôvodné historické názvy (názvy ulíc alebo častí obce, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce a pod.),
4. hudobné diela a ľudové piesne viažuce sa k obci. (príloha č. 3)

(2) Zbierka príloh evidovaných pamätihodností musí obsahovať aj doklad (uznesenie), na základe ktorého boli pamätihodnosti zapísané alebo zrušené z evidencie. Zbierka príloh môže pozostávať aj z fotografií, fotodokumentácie, historických máp, kresieb a inej grafickej dokumentácie, ako aj fotokópií dokumentov a textového popisu objektu, predmetu, udalostí, osobností atď.

(3) Predmetom evidencie nie sú hnutel'né a nehmotné národné kultúrne pamiatky zapísané v

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE ZBUDZA Č. 30/2022

o pamätihodnostiach obce Zbudza

Ústrednom zozname pamiatkového fondu, pre ktoré platí osobitný režim upravený zákonom č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu.

TRETIA ČASŤ ZÁSADY OCHRANY A VYUŽÍVANIA PAMÄTIHODNOSTÍ

ČI. 4

Požiadavky kladené na obec

- (1) Obec sa zaväzuje utvárať podmienky potrebné na zachovanie, ochranu, obnovu a vhodné využívanie pamätihodností.
- (2) Obec sleduje stav a využitie pamätihodností hmotného charakteru a vykonáva štátny stavebný dohľad nad zabezpečením ochrany pamätihodností v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Minimálne raz ročne je na rokovanie Obecného zastupiteľstva predkladaná správa o stave pamätihodností, zahŕňajúca prípadné zmeny v evidencii a stav jednotlivých pamätihodností.
- (3) Obec usmerňuje činnosti právnických osôb a fyzických osôb pri záchrane, obnove a využívaní pamätihodností hmotného charakteru a poskytuje im odbornú a metodickú pomoc.
- (4) Obec sa zaväzuje informovať o jednotlivých konaniach v zmysle stavebného zákona a iných dotknutých zákonov, ktoré sa týkajú pamätihodností (napr. záväzné stanovisko k investičnej činnosti, územné konanie, stavebné konanie, konanie o odstránení stavby) ako aj o rozhodnutiach na povolenie rozkopávky, z dôvodu ochrany prípadných archeologických nálezov.
- (5) Pamätihodnosti zapísané v evidencii pamätihodností prezentuje obec ako súčasť svojho kultúrno-historického dedičstva prostredníctvom informačných a propagačných materiálov obce, internetovej stránky obce, tlače a pri kultúrnych a spoločenských podujatiach.
- (6) Obec spolupracuje s orgánmi štátnej správy zúčastnenými na plnení úloh na úseku ochrany pamiatkového fondu, ako aj s vedeckými a odbornými inštitúciami, nadáciami, občianskymi združeniami a ďalšími organizáciami tretieho sektora.
- (7) Zápis do evidencie nehnuteľných pamätihodností alebo zrušenie zápisu v evidencii nehnuteľných pamätihodností obec oznámi vlastníkovi pamätihodnosti, krajskému pamiatkovému úradu a stavebnému úradu.

ČI. 5

Práva a povinnosti vlastníka pamätihodnosti

- (1) Vlastník pamätihodnosti je povinný ochraňovať a užívať pamätihodnosť v súlade s jej pamiatkovou hodnotou, zachovávať dobrý technický prevádzkový a estetický stav, ako aj vhodný spôsob využitia jednotlivých stavieb, skupín stavieb, areálov a územia (v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov).

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE ZBUDZA Č. 30/2022

o pamätihodnostiach obce Zbudza

- (2) Vlastník pamätihodnosti má právo požiadať obec o poskytnutie odbornej a metodickej pomoci vo veciach ochrany pamätihodnosti.
- (3) Vlastník pamätihodnosti má právo na prezentáciu nehnuteľnosti v rámci evidencie pamätihodností.

ČI. 6

Všeobecné podmienky

- (1) Pri stavebne - technických zmenách je potrebné, aby neboli ohrozené pamiatkové hodnoty pamätihodnosti a spôsobené nepriaznivé zmeny ich stavu.
- (2) Na pamätihodnosť alebo v jej blízkosti (10 m) je možné umiestniť reklamné, informačné, propagačné zariadenie, oznam alebo akékoľvek technické zariadenie len na základe povolenia obce, po predchádzajúcom súhlase obecného zastupiteľstva.
- (3) Povolenie sa nevyžaduje pri
 - a/ označeniach budov štátnych orgánov,
 - b/ návestiach v záujme verejnej bezpečnosti a poriadku,
 - c/ uličných, požiarnych, dopravných, vodohospodárskych a opisných značkách,
 - d/ označení geodetických bodov a poštových schránok
 - e/ označenia samotnej pamätihodnosti obce.
- (4) Povolenie sa nevyžaduje ani pri označeniach budov, pokiaľ nie sú reklamným zariadením (§ 71 ods. 3 stavebného zákona). V tomto prípade však vlastník pamätihodnosti, resp. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má dohodu s vlastníkom (ďalej len „vlastník“), musí rešpektovať pri umiestňovaní tohto zariadenia historickú hodnotu pamätihodnosti. Umiestnenie oznamu alebo technického zariadenia oznámi vlastník obci písomne. V tomto prípade je obec oprávnená upozorniť vlastníka pamätihodnosti na rešpektovanie historickej hodnoty pamätihodnosti.
- (5) Evidencia pamätihodností je podkladom pre prenesenie kultúrnych a historických hodnôt do územne - plánovacej dokumentácie.

ŠTVRTÁ ČASŤ

POSTUP PRI ZÁPISE DO EVIDENCIE PAMÄTIHODNOSTÍ

ČI. 7

Predkladanie a schválenie návrhov

- (1) Návrh doplnkov a zmien evidencie pamätihodností môže Obecnému úradu v Zbudzi predložiť v písomnej podobe akákoľvek fyzická osoba alebo právnická osoba.
- (2) Obecný úrad predloží návrh doplnkov a zmien evidencie pamätihodností na prerokovanie a posúdenie poslancom Obecného zastupiteľstva obce Zbudza.
- (3) Doplnky a zmeny evidencie pamätihodností budú predkladané Obecnému zastupiteľstvu maximálne 1x ročne.

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE ZBUDZA Č. 30/2022

o pamätihodnostiach obce Zbudza

ČI. 8

Zrušenie zápisu v evidencii pamätihodností

- (1) Ak nastanú nové skutočnosti, môže Obecné zastupiteľstvo zrušiť zápis pamätihodnosti v evidencii pamätihodností Obce Zbudza.
- (2) Návrh na zrušenie zápisu v evidencii pamätihodností vypracúva Obecný úrad na základe podnetu starostu obce, poslanca Obecného zastupiteľstva, hlavného kontrolóra, orgánov štátnej správy a odborných inštitúcií, resp. právnickej alebo fyzickej osoby.
- (3) Obecný úrad návrh posúdi, predloží na odborné a dokumentačné účely na vyjadrenie krajskému pamiatkovému úradu a ak ide o nehnuteľné veci predloží návrh na vyjadrenie aj stavebnému úradu.
- (4) Oznámenie o zmene, respektíve zrušení zápisu pamätihodnosti obce zašle obec aj subjektom, ktorým zaslal oznámenie o zápise.

PIATA ČASŤ ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČI. 9 Účinnosť

- (1) Návrh tohto VZN bol vyvesený na úradnej tabuli dňa: 11.11.2022
- (2) Návrh tohto VZN bol zvesený z úradnej tabule dňa: 25.11.2022
- (3) Toto VZN bolo schválené Obecným zastupiteľstvom v Zbudzi uznesením č. 47/2022, bod 12 zo dňa: 25.11.2022.
- (4) Toto VZN nadobúda účinnosť dňa: 12.12.2022.

.....
Ing. Matej Havrilla
starosta obce

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE ZBUDZA Č. 30/2022

o pamätihodnostiach obce Zbudza

Príloha č. 1

Zoznam hmotných nehnuteľných pamätihodností obce

Por. č.	Pamätihodnosť	Kat. územie	Orientačné č.	Súpisné č.	Parc. číslo	Význam, stručná charakteristika pamätihodnosti	Ev. č. rozhodnutie o zápise obce
1.	Kostol gréckokatolíckej cirkvi	Zbudza		168	551	Kostol zasvätený Premenenie Pána postavený v roku 1938	48/2022-I
2.	Kaplnka Nepoškvrneného počatia Panny Márie	Zbudza			280/2	Prícestná kaplnka Nepoškvrneného počatia Panny Márie postavená Michalom Lopatom na vyslyšanie prosby v nemecko - francúzskej vojne v Belgicku, postavená v roku 1946 a vysvätená 14.08.1946	48/2022-I
3.	Budova Obecného úradu	Zbudza		71	255	Kúria Viczmandiovcov, zapísaná do pozemkovej knihy Jozefom Jággim v roku 1905, v minulosti slúžila aj ako miestna škola	48/2022-I
4.	Gréckokatolícky kríž	Zbudza			551	Mramorový kríž, ktorý v roku 1938 dal postaviť Ján Guláš	48/2022-I
5.	Rímskokatolícky kríž sv. Vavrinca	Zbudza			1	Mramorový kríž, ktorý v roku 1931 dali postaviť Juraj Havrilla a Ján Prepilka	48/2022-I
6.	Náhrobný kameň	Zbudza			550/1	Najstarší zachovalý náhrobný kameň - Fejérváry Miklós (1833-1896)	48/2022-I

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE ZBUDZA Č. 30/2022

o pamätihodnostiach obce Zbudza

Zoznam hmotných nehnuteľných pamätihodností obce

Por. č.	Pamätihodnosť	Kat. územie	Orientačné č.	Súpisné č.	Parc. číslo	Význam, stručná charakteristika pamätihodnosti	Ev. č. rozhodnutie o zápise obce
7.	Pamätná tabuľa	Zbudza			255	Pamätná tabuľa občanov obce, ktorý obetovali svoje životy v 2. svetovej vojne. Umiestnená na budove Obecného úradu .	48/2022-I

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE ZBUDZA Č. 30/2022

o pamätihodnostiach obce Zbudza

Príloha č. 2

Zoznam hnutel'ných hmotných pamätihodností obce

Por. č.	Pamätihodnosť	Miesto uloženia	Význam, stručná charakteristika pamätihodnosti	Ev. č. rozhodnutie o zápise obce
1.	Pamätná kniha	Obecný úrad	Pamätná kniha obce Zbudza písaná od roku 1947-2010	48/2022-II
2.	Listiny	Obecný úrad	Listiny a dokumenty viažúce sa ku vzniku obce a jej historií	48/2022-II
3.	Tabuľa	Zbudza	Tabuľa , označenie domu birova (starostu) obce Zbudza v Zemplínskej župe z druhej polovice 19. storočia. Zreštauroval A . Liščinský	48/2022-II

VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIE OBCE ZBUDZA Č. 30/2022

o pamätihodnostiach obce Zbudza

Príloha č. 3

Zoznam nehmotných pamätihodností obce

Por. č.	Pamätihodnosť	Miesto uloženia	Význam, stručná charakteristika pamätihodnosti	Ev. č. rozhodnutie o zápise obce